

Nota voor Burgemeester en Wethouders

Team: Inrichting en Beheer Leefomgeving

Onderwerp:

Evaluatie bestrijding Eikenprocessierups (EPR) 2021

Notagegevens

Bestuursorgaan	: B-en-W 8-03-2022
Notanummer	: 2022-149
Datum	: 8-03-2022
Programma	: 03-Leefomgeving
Portefeuillehouder	: Wethouder Rorink,
Bijlage(n)	: Samenvatting Evaluatie EPR 2021.pdf

Parafering

25-02-2022: Programmamanager
25-02-2022: Wethouder

Agendering

* 28-02-2022: Gemeentesecretaris/algemeen directeur

* 03-03-2022: adjunct-secretaris en teammanager Concernstaf

Definitieve akkoord

10-03-2022

B & W d.d.: 8-03-2022

Besluit

1. Het huidige beleid voortzetten in 2022.
2. Het Evaluatierapport over de bestrijding van de Eikenprocessierups vast te stellen en ter informatie toe te zenden aan de raad.
3. De raadsmededeling vast te stellen en aan te bieden aan de raad.

De nota en het besluit openbaar te maken.

Inleiding

Het Eikenprocessierups (EPR) -seizoen 2021 is afgesloten. Er heeft een evaluatie plaats gevonden samen met Het Groenbedrijf (HGB). In de evaluatie (zie bijlage 'Samenvatting Evaluatie EPR 2021') is stilgestaan bij het plan van aanpak EPR dat in het voorjaar van 2020 aangeboden is aan de gemeenteraad, en op 17 juni 2020 besproken is. In deze evaluatie zijn de volgende zaken belicht:

- * de bestrijding in 2021
- * de effectiviteit van de bestrijding
- * het behoud en versterken van de biodiversiteit
- * het kostenaspect.

Het EPR-seizoen 2021 is in de gemeente Deventer rustiger verlopen qua aantal meldingen dan in 2019 en 2020. Naar aanleiding van het extreme overlastjaar 2019 is het meldsysteem beter ingericht in 2020, lag er een plan van aanpak en was de voorbereiding beter. In 2021 is er geprofiteerd van de verbeteringen die sinds 2020 ingezet zijn.

In 2021 zijn er circa 3.100 bomen preventief met Nematoden behandeld en circa 3.400 preventief met Xentari. Nematoden, ofwel aaltjes, zijn minuscule

bodemdiertjes. Ze dringen de larven en poppen van – in dit geval – de eikenprocessierups binnen, en besmetten deze met een dodelijke bacterie.

Xentari is een middel dat bestaat uit eiwittoxinen die alleen oplossen in het darmkanaal van rupsen en de rupsen zo doden.

Daarnaast heeft er bij 21.000 bomen geen preventieve bestrijding plaatsgevonden. Er wordt vooraf goed gewogen welke bomen wel welke niet worden behandeld (gevoelige plekken met veel publiek is belangrijk hierin).

Wat opvalt is dat vooral de bomen die preventief behandeld zijn met Xentari heel weinig overlast gaven, hier was curatieve behandeling (afzuigen) bijna niet meer nodig. Bestrijding met Nematoden was in 2020 nauwelijks effectief, dit jaar heeft het middel veel beter gewerkt.

Over de 21.000 bomen die niet preventief behandeld zijn, zijn relatief weinig meldingen binnengekomen en er hoefde daardoor weinig curatief behandeld te worden.

Naast bestrijding zijn we druk bezig met beheersing. We hebben een aantal bermen welke geschikt zijn voor een EPR-mengsel ingezaaid. Bij o.a. de Oerdijk (landje van Niets) heeft de gemeente bewoners ondersteund om door een pakket van maatregelen te kijken of EPR op een natuurlijke wijze bestreden kan worden. Ook bij de Kanaaldijk Oost (een locatie die jaarlijks als hotspot terugkeert) zijn stappen gezet om het leefmilieu van natuurlijke vijanden te verbeteren.

Dit jaar zijn de rupsen vanwege het koelere zomerweer veel in kleine nesten in de boomkronen gebleven. Er zijn veel minder (goed zichtbare) stamnesten gevormd. Inwoners zijn dan ook minder snel in contact geweest met EPR. Dit heeft tot minder meldingen geleid, curatief is er dus veel minder weggezogen.

De grote valkuil is nu dat wellicht aangenomen wordt dat we over het hoogtepunt heen zijn. Dat kan echter nog te vroeg zijn. Als er nu weer een aantal warme zomers op een rij volgen, loopt de overlast waarschijnlijk weer sterk op. Het is dan ook zaak om de uitgezette lijn door te zetten.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Terugdringen van de (maatschappelijke) overlast van de Eikenprocessierups op een zoveel mogelijk ecologisch verantwoorde wijze, onder meer door het behoud en versterken van de biodiversiteit. Dit jaarlijks evalueren en hierover de raad informeren.

Kader

Jaarlijkse evaluatie en toezending (ter informatie) aan de raad.

Betrokken partijen en participatie

Het Groenbedrijf

Argumenten voor en tegen

Argumenten voor:

- 2021 is een jaar geweest waarin de overlast minder is geweest dan voorgaande jaren.
- De publieke opinie was in 2021 positiever dan voorgaande jaren.
- De ingeslagen weg en het stimuleren van andere kruidenvegetaties om op deze wijze de plaagdruk te verminderen, zorgt voor een grotere biodiversiteit.

Argumenten tegen:

- Door een relatieve plaagdruk zijn effecten op lange termijn nog lastig te duiden.

Financiële consequenties en dekking

Het huidige budget dat beschikbaar is gesteld in de begroting is €285.000. Een klein deel hiervan (ca. €30.000) wordt aangewend voor pilot projecten.

Dit bedrag lijkt voldoende te zijn voor 2022.

Openbaarmaking en communicatie

N.a.v. de evaluatie en de bevindingen (2021) wordt de paragraaf communicatie uit het Plan van Aanpak aangepast:

Huis aan huis bericht m.b.t. Nematodenbestrijding zal aangepast worden i.v.m. zowel bestrijding in de avonduren als in de nacht.

Aanpak en uitvoering

Gezien het feit dat de aanpak van 2021 succesvol lijkt te zijn, wordt voorgesteld om door te gaan op de huidige weg, met een aantal aanvullingen voor 2022 (zie Samenvatting Evaluatie EPR 2021), o.a.:

- In 2022 worden nieuwe pilot gebieden aangewezen. Daarnaast blijven we de huidige pilot gebieden monitoren om inzicht te krijgen in wat het effect is van inzet op ecologisch evenwicht.
- Nog meer inzetten op beheersing dan op bestrijding.
- Nadrukkelijk kijken naar het bomenbestand en het grote areaal eiken dat hier deel van uit maakt en proberen door een gedifferentieerde aanplant meer evenwicht te krijgen om zo ook de biodiversiteit te verhogen.

RAADSMEDEDELING

Onderwerp	Evaluatie bestrijding Eikenprocessierups (EPR) 2021		
Mededelingnummer	2022-149	Portefeuillehouder	Wethouder Rorink,
Team	DEV-IBL	Datum B en W besluit	8-03-2022

Inleiding: waarom deze mededeling

Het Eikenprocessierups (EPR) -seizoen 2021 is afgesloten. Er heeft een evaluatie plaats gevonden samen met Het Groenbedrijf (HGB). In de evaluatie (zie bijlage 'Samenvatting Evaluatie EPR 2021') is stilgestaan bij het plan van aanpak EPR dat in het voorjaar van 2020 aangeboden is aan de gemeenteraad, en op 17 juni 2020 besproken is. In deze evaluatie zijn de volgende zaken belicht:

- de bestrijding in 2021
- de effectiviteit van de bestrijding
- het behoud en versterken van de biodiversiteit
- het kostenaspect.

Met deze raadsmededeling bieden wij uw raad het rapport ter informatie aan.

Kader

Jaarlijkse evaluatie en informeren van de raad over de aanpak Eikenprocessierups.

Kern van de boodschap

2021 is een jaar geweest waarin de overlast minder is geweest dan voorgaande jaren. Daarom wordt er voor gekozen om de ingeslagen weg te blijven volgen, waaronder dus het stimuleren van andere kruidenvegetaties om op deze wijze de plaagdruk te verminderen. Een grotere biodiversiteit is één van de uitvloeisels hiervan. Daarnaast lijkt het huidige budget dat beschikbaar is gesteld in de begroting (€285.000) voldoende voor 2022, waardoor we de huidige aanpak in 2022 kunnen vervolgen.

Een bijkomend effect is geweest dat de publieke opinie in 2021 positiever was dan voorgaande jaren.

Nadere toelichting

Algemeen:

2021 is een jaar geweest waarin de overlast minder is geweest dan voorgaande jaren, een bijkomend effect is geweest dat de de publieke opinie in 2021 positiever was dan voorgaande jaren. Daarom wordt er voor gekozen om de ingeslagen weg te blijven volgen, waaronder dus het stimuleren van andere kruidenvegetaties om op deze wijze de plaagdruk te verminderen. Een grotere biodiversiteit is één van de uitvloeisels hiervan. Daarnaast lijkt het huidige budget dat beschikbaar is gesteld in de begroting (€285.000) voldoende voor 2022, waardoor we de huidige aanpak in 2022 kunnen vervolgen.

Het EPR-seizoen 2021 is in de gemeente Deventer rustiger verlopen qua aantal meldingen dan in 2019 en 2020. Naar aanleiding van het extreme overlastjaar 2019 is het meldsysteem beter ingericht in 2020, lag er een plan van aanpak en was de voorbereiding beter. In 2021 is er geprofiteerd van de verbeteringen die sinds 2020 ingezet zijn.

Nadere toelichting:

In 2021 zijn er circa 3.100 bomen preventief met Nematoden behandeld en circa 3.400 preventief met Xentari. Nematoden, ofwel aaltjes, zijn minuscule bodemdierpjes. Ze dringen de larven en poppen van – in dit geval – de eikenprocessierups binnen, en besmetten deze met een dodelijke bacterie.

Xentari is een middel dat bestaat uit eiwittoxinen die alleen oplossen in het darmkanaal van rupsen en de rupsen zo doden.

Daarnaast heeft er bij 21.000 bomen geen preventieve bestrijding plaatsgevonden. Er wordt vooraf goed gewogen welke bomen wel welke niet worden behandeld (gevoelige plekken met veel publiek is belangrijk hierin).

Wat opvalt is dat vooral de bomen die preventief behandeld zijn met Xentari heel weinig overlast gaven, hier was curatieve behandeling (afzuigen) bijna niet meer nodig. Bestrijding met Nematoden was in 2020 nauwelijks effectief, dit jaar heeft het middel veel beter gewerkt.

Over de 21.000 bomen die niet preventief behandeld zijn, zijn relatief weinig meldingen binnengekomen en er hoefde daardoor weinig curatief behandeld te worden.

Naast bestrijding zijn we druk bezig met beheersing. We hebben een aantal bermen welke geschikt zijn voor een EPR-mengsel ingezaaid. Bij o.a. de Oerdijk (landje van Niets) heeft de gemeente bewoners ondersteund om door een pakket van maatregelen te kijken of EPR op een natuurlijke wijze bestreden kan worden. Ook bij de Kanaaldijk Oost (een locatie die jaarlijks als hotspot terugkeert) zijn stappen gezet om het leefmilieu van natuurlijke vijanden te verbeteren.

Dit jaar zijn de rupsen vanwege het koelere zomerweer veel in kleine nesten in de boomkronen gebleven. Er zijn veel minder (goed zichtbare) stamnesten gevormd. Inwoners zijn dan ook minder snel in contact geweest met EPR. Dit heeft tot minder meldingen geleid, curatief is er dus veel minder weggezogen.

De grote valkuil is nu dat wellicht aangenomen wordt dat we over het hoogtepunt heen zijn. Dat kan echter nog te vroeg zijn. Als er nu weer een aantal warme zomers op een rij volgen, loopt de overlast waarschijnlijk weer sterk op. Het is dan ook zaak om de uitgezette lijn door te zetten.

2022:

Gezien het feit dat de aanpak van 2021 succesvol lijkt te zijn, wordt in 2022 dezelfde aanpak gehanteerd als in 2021, met een aantal aanvullingen voor 2022 (zie Samenvatting Evaluatie EPR 2021), o.a.:

- In 2022 worden nieuwe pilot gebieden aangewezen. Daarnaast blijven we de huidige pilot gebieden monitoren om inzicht te krijgen in wat het effect is van inzet op ecologisch evenwicht.
- Nog meer inzetten op beheersing dan bestrijding.
- Nadrukkelijk kijken naar het bomenbestand en het grote areaal eiken dat hier deel van uit maakt en proberen met een gedifferentieerde aanplant meer evenwicht te krijgen om zo ook de biodiversiteit te verhogen.

Samenvatting Evaluatie EPR 2021

Evaluatie Eikenprocessierups (EPR) kort verwoord

Bestrijding

Het EPR-seizoen 2021 is in de gemeente Deventer qua aantal meldingen rustiger verlopen dan in 2019 en 2020. Naar aanleiding van het extreme overlastjaar 2019 hebben we ons meldsysteem beter ingericht in 2020, lag er een plan van aanpak en waren we beter voorbereid. In 2021 hebben we profijt gehad van de verbeteringen die sinds 2020 ingezet zijn.

In 2021 zijn er circa 3.100 bomen preventief met Nematoden behandeld en circa 3.400 preventief met Xentari. Daarnaast heeft er bij 21.000 bomen geen preventieve bestrijding plaatsgevonden.

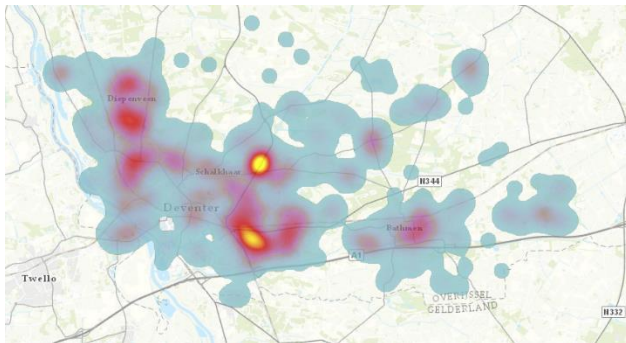
We wegen vooraf goed af welke bomen we wel en niet behandelen (gevoelige plekken met veel publiek is belangrijk hierin).

Wat opvalt is dat vooral de bomen die preventief behandeld zijn met Xentari heel weinig overlast gaven, hier was curatieve behandeling (afzuigen) bijna niet meer nodig. Bestrijding met Nematoden was in 2019 nauwelijks effectief, dit jaar heeft het middel veel beter gewerkt. Over de 21.000 bomen die niet preventief behandeld zijn, zijn relatief weinig meldingen binnengekomen en hoefde daardoor weinig curatief behandeld te worden.

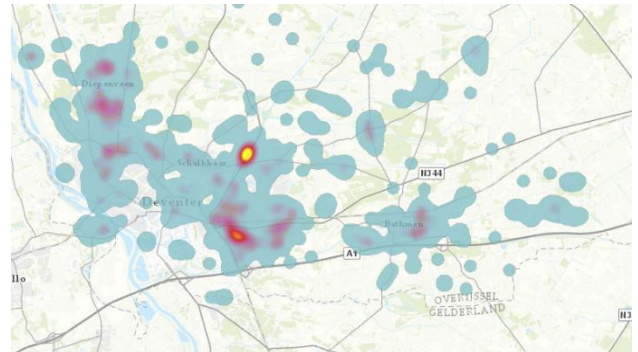
Beheersing

Naast bestrijding zijn we druk bezig met beheersing. We hebben een aantal bermen die geschikt zijn voor een EPR-mengsel ingezaaid. Bij o.a. de Oerdijk (landje van Niets) heeft de gemeente bewoners ondersteund om door een pakket van maatregelen te kijken of EPR op een natuurlijke wijze bestreden kan worden. Ook bij de Kanaaldijk Oost (een locatie die jaarlijks als hotspot terugkeert) zijn stappen gezet om het leefmilieu van natuurlijke vijanden te verbeteren.

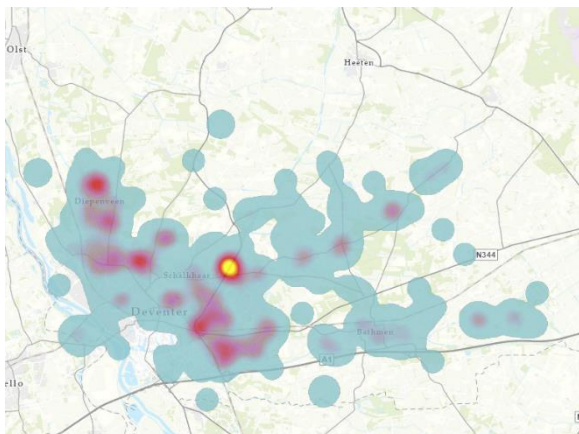
Hotspots 2019:

Hotspots 2020:

Hotspots 2021:

Naar aanleiding van de Evaluatie EPR 2020 heeft de gemeente de opdracht van de gemeenteraad gekregen om na te gaan of de biodiversiteit vergroot kan worden in gemeentelijke bermen/graslanden. Hiertoe is een bermbeheerplan buitengebied opgesteld. Dit plan brengt in beeld welke winst er te behalen is in het kader van ecologisch beheer en het hiermee stimuleren van natuurlijke vijanden van de EPR. Naast het buitengebied zou het ook wenselijk zijn om voor het natuurlijk groen (grasvegetaties, bosplantsoen, parkbos etc.) binnen de kom een beheerplan op te stellen.

De beheersing van EPR en het komen tot een meer ecologisch evenwicht is een opgave die de gemeente niet alleen kan. We hebben daarbij regie nodig van Rijk en provincie. Er is eigenlijk een pakket van maatregelen nodig waarbij verschillende grondeigenaren (gemeente, boeren, landgoedeigenaren en andere grote grondeigenaren zoals Waterschappen) hier samen stappen in kunnen zetten. Als gemeente willen we zeker stappen zetten op de plekken die zelf in eigendom zijn en waar zeggenschap is.

Invloed van het weer op de resultaten

Dit jaar zijn de rupsen vanwege het koelere zomerweer veel in kleine nesten in de boomkronen gebleven. Er zijn veel minder (goed zichtbare) stamnesten gevormd. Inwoners zijn dan ook minder snel in contact geweest met EPR. Dit heeft tot minder meldingen geleid, curatief is er dus veel minder weggezogen.

De grote valkuil is nu dat wellicht aangenomen wordt dat we over het hoogtepunt heen zijn. Dat kan echter nog te vroeg zijn. Als er nu weer een aantal warme zomers op een rij krijgen, loopt de overlast waarschijnlijk weer heel erg op. Het is dan ook zaak om de uitgezette lijn door te zetten.

Vooruitblik

De bestrijding en beheersing van de EPR in 2022 zal dan ook op hoofdlijnen gelijk zijn aan de aanpak uit 2021. Dat wil zeggen; inzetten op een mix van maatregelen bestaande uit Xentari, nematoden, curatieve bestrijding en inzetten op vergroten biodiversiteit/natuurlijke vijanden.

Preventieve bestrijding

In 2021 is net als in 2020 gebruik gemaakt van zowel Xentari als Nematoden.

Preventieve bestrijding vindt plaats op die locaties waar problemen met de volksgezondheid zijn/verwacht worden.

Het voorjaar van 2021 is erg koud en nat geweest. Hierdoor was de verwachting dat de preventieve bestrijding dit jaar deels mislukt zou zijn.

In de preventieve fase zijn 3.067 bomen behandeld met Nematoden. Van dit aantal moest er bij 607 bomen nog een keer curatief behandeld worden.

Bij Xentari hoefde na preventieve bestrijding bijna geen curatieve bestrijding plaats te vinden (1,32%). De preventieve bestrijding met Nematoden was voor 80% succesvol. Dat wil zeggen als er preventief bestreden was, moest in 20% van de gevallen ook nog curatief besteden worden.

Bij bomen die niet behandeld zijn preventief (de overgrote meerderheid) hoefde relatief weinig (8,8%) curatieve behandeling plaats te vinden.

Van Xentari is bekend dat het slagingspercentage hoger ligt dan van Nematoden. Echter de ecologische impact van Xentari is ook groter.

Waar in 2020 Nematoden maar voor 50% effectief waren, is dat in 2021 gestegen naar 80%. Ondanks de verbetering in het slagingspercentage bij de bestrijding met Nematoden zal in 2022 nog dezelfde verdeling tussen Xentari en Nematoden gehanteerd worden.

Als 2022 dezelfde positieve ontwikkeling m.b.t. de bestrijding met Nematoden laat zien, zijn er redenen om de verdeling tussen Xentari en Nematoden te heroverwegen.

Op basis van de cijfers kan geconcludeerd worden dat de preventieve bestrijding bij zowel Xentari als Nematoden (op basis van het aantal meldingen) effectiever is geweest dan in 2021.

Curatieve bestrijding

Onderstaand is weergegeven naar aanleiding van hoeveel meldingen, en op basis van deze meldingen, bij hoeveel bomen er curatieve bestrijding heeft plaatsgevonden. Bij de curatieve bestrijding worden op basis van meldingen nesten weggezogen uit de bomen en afgevoerd.

Het aantal meldingen is gering geweest; blijkbaar is er weinig overlast ervaren door de inwoners.

Er heeft dit jaar bij relatief veel bomen curatieve bestrijding plaats gevonden. Reden hiervoor is dat bij de beoordeling van de meldingen toch relatief veel nesten werden waargenomen.

In het door de gemeente en Groenbedrijf opgestelde Plan van Aanpak zijn doorlooptijden opgenomen voor het afhandelen van meldingen. In 2021 zijn er nieuwe afspraken met Het Groenbedrijf gemaakt, dit omdat de doorlooptijden uit 2020 te lang waren. In 2021 is aan de gestelde eisen voldaan. Dit in combinatie met de intensievere communicatie en lagere plaagdruk heeft geleid tot weinig ongenoegen bij onze inwoners.

Vooruitblik: Van bestrijding naar beheersing

Biodiversiteit

In de behandeling in de raad d.d. 17 juni 2020 was dit een van de hoofdpunten. Het blijft een langdurig proces waarbij de gemeente niet alleen een oplossing kan bieden. Het is een brede opgave van meerdere partijen (grondeigenaren) om biodiversiteit en ecologisch evenwicht te bevorderen.

Regie op landelijk en provinciaal niveau is hierbij nodig. In de raad werd ook gevraagd of het effectief is om alle eiken rondom gevoelige plekken (in dit geval vooral schoolpleinen) te kappen en te vervangen door andere soorten.

Het vergroten van de biodiversiteit in het bomenassortiment (geen monoculturen dus) is een belangrijke pijler om EPR, maar ook toekomstige ziekten, plagen en klimatologische veranderingen het hoofd te kunnen bieden. De gemeente Deventer heeft een bomenbestand dat voor circa 27% bestaat uit eiken. De ecologische waarde van een eik is hoog (heel veel soorten zijn ervan afhankelijk), maar een meer gedifferentieerd bomenbestand leidt tot meer evenwicht. Deze opvatting heeft al geresulteerd in gediversifieerde aanplant bij de vervanging van bomen.

Het verbeteren van de vestigingsmogelijkheden van natuurlijke vijanden is een duurzame oplossing om tot het afvlakken van de populatiepiek te komen. Ecologisch bermbeheer biedt kansen voor de vestiging van natuurlijke vijanden. Op een aantal plekken zal preventief behandeld moeten worden om te zorgen dat we voldoen aan onze zorgplicht in het kader van volksgezondheid. In de eerder getoonde kaarten zien we een aantal hotspots die continue aandacht behoeven. Datzelfde geldt voor onze gevoelige plekken.

In 2021 zijn op een aantal pilot-locaties bermen omgevormd naar een kruidenvegetatie die de natuurlijke vijanden van de EPR aan moet gaan trekken. Dit in combinatie met de aanwezigheid van struweel, vochtige plekken, nestgelegenheid voor vleermuizen en mezen enz. Als alle factoren aanwezig zijn duurt het ca. 10 jaar voordat er zich een stabiel ecologisch evenwicht heeft ingesteld waarbij de EPR door zijn natuurlijke vijanden beheerst kan worden. Voor 2022 zal opnieuw een aantal locaties bepaald worden waar ingezet gaat worden op natuurlijke beheersing en daarnaast zal gekeken worden hoe de pilotlocaties uit 2020 en 2021 zich ontwikkelen en of hier nog aanvullende acties nodig zijn.

Bij het Landje van Niets op de Vijfhoek is bijvoorbeeld door bewoners een natuurlijk terrein ingericht waar veel insecten, vogels en vleermuizen op af komen. Hier zouden de natuurlijke vijanden van de EPR dan ook aanwezig moeten zijn. De aanliggende eikenlaan staat echter langs een belangrijke fietsroute, desondanks is de preventieve bestrijding hier in 2021 niet uitgevoerd. Dit om de natuurlijke vijanden een betere kans te geven. Bewoners kijken wat de effecten zijn van het stoppen met spuiten op het aantal insecten. Uit een analyse van meldingen van de EPR blijkt het aantal meldingen te zijn afgenomen t.o.v. eerdere jaren.

Daarnaast bestaat de wens om (na vaststelling) het Bermbeheerplan in 2023 in uitvoer te brengen. In 2022 zal de voorbereiding hiervoor plaatsvinden. De verwachte effecten zullen pas na meerdere jaren zichtbaar worden. Hierbij is het van groot belang dat het geadviseerde ecologisch beheer een bestendig beheer gaat worden. De gemeentelijke bermen in het buitengebied zijn veelal erg smal en

hierdoor is het eigenlijk niet goed mogelijk een goed functionerend klimaat te realiseren voor natuurlijke vijanden van de EPR. Aangezien deze bermen in de meeste gevallen grenzen aan agrarisch gebied zou verkend moeten worden wat de mogelijkheden zijn om agrariërs ecologisch akkerranden beheer uit te laten voeren. Om hiermee robuuste, ecologisch interessante, stroken te kunnen realiseren.

De pilot aan de Oerdijk (Landje van Niets) is uitgevoerd op zowel gemeentegrond als op particulier terrein. Bewoners zijn enthousiast over de samenwerking met de gemeente en de beoogde doelstelling, meer biodiversiteit. De komende jaren zal de ontwikkeling van de kruidenvegetatie gemonitord worden en daar waar nodig het beheer bijgestuurd worden.

De Vlinderkaart als basis voor bestrijding

De bestrijding in 2022 zal weer plaats vinden op basis van de Vlinderkaarten van de Vlinderstichting.

De kosten

Zoals in het plan van aanpak aangegeven bedragen de kosten voor de pilots circa 10% van ons budget. De kosten voor de pilots in 2020 en 2021 waren ca. €30.000 en onderdeel van de totale EPR-aanpak, voor 2022 wordt een vergelijkbare kostenpost verwacht. De totale kosten voor de bestrijding en beheersing van EPR bedragen circa 300.000 euro. Zoals gezegd zit hier geld voor de pilots bij in. Wat verandering in maai-beheer (in vooral buitengebied) financieel betekent, wordt in het bermbeheerplan inzichtelijk gemaakt.

Wat is onze aanpak voor 2022 (en verder)

Om te komen tot een geactualiseerde bestrijdingstekening worden de data uit 2021 geactualiseerd voor 2022. Uitgangspunt hierbij blijft dat volksgezondheid de eerste afweging is. Daar waar noodzakelijk wordt hiervan afgeweken als blijkt dat er wettelijk beschermde soorten voorkomen. Daarnaast worden de pilotlocaties behandeld alsof hier wettelijk beschermde soorten voorkomen, de preventieve bestrijding wordt hier dan ook gestopt.

2021 is het eerste jaar dat de Nematoden-bestrijding behoorlijk effectief is geweest. De overlast van EPR was echter ook een stuk minder. Het is dan ook nog niet verantwoord het aandeel Nematoden verder op te voeren. De verdeling in Nematoden en Xentari zal dan ook gelijk blijven in 2022.

2021 is een jaar geweest waarin de bestrijding (preventief, curatief, informatieverstrekking enz.) en de publieke opinie al weer positiever was dan in 2020. Op hoofdlijnen zal de aanpak van de EPR in 2022 dan ook niet veel verschillen van 2021, al zetten we qua denkrichting en voorbereiding nog meer in op beheersing dan bestrijding. Zoals gezegd is dat een zaak van lange adem. Wat doen we op dit vlak:

- In 2022 zullen nieuwe pilotgebieden aangemerkt worden.
- In 2021 is nader onderzocht waar bermen kansrijk zijn om in het reguliere beheer om te vormen naar kruidenvegetaties. Dit is uitgewerkt in het Bermbeheerplan Buitengebied. We zouden daarnaast ook inzicht willen hebben in de potenties binnen de bebouwde kom.
- Willen we gedetailleerder inzicht hebben in de aanwezigheid van beschermde vlindersoorten.
- En willen we inzichtelijk hebben wat de mogelijkheden zijn om agrarisch gebied ecologisch interessanter te krijgen. Hiervoor zullen we nagaan welke rol de provincie hierin kan spelen, maar ook nagaan wat we hier als gemeente in zouden kunnen betekenen.
- We onderzoeken of we stimuleringsregelingen (van Hof van Twente weten we dat ze een succesvolle stimuleringsregeling hebben en zijn hierover in gesprek) zouden kunnen vormgeven om bijvoorbeeld andere eigenaren te stimuleren om deel van hun perceel natuurlijker in te richten.
- Bij Landje van Niets blijven we actief monitoren wat effect is van niet preventief bestrijden en inzetten op ecologisch evenwicht.
- We kijken nadrukkelijk naar ons bomenbestand en het flinke areaal eiken en proberen hier

door gedifferentieerdere aanplant meer evenwicht in te krijgen om zo ook biodiversiteit te kunnen verhogen.

- Vanaf 2022 wordt bij diverse herinrichtingsprojecten een voor de ecologie en natuurlijke vijanden een interessanter kruidenmengsel toegepast

Voorgaande moet resulteren in meer inzicht in kansrijke locaties om natuurlijke beheersing beter vorm te geven. Deze inzichten moeten op de langere termijn leiden naar het meer inzetten van natuurlijke beheersing en dus het afbouwen van het gebruik van preventieve middelen.

Mocht 2022 heel anders uitpakken qua plaagdruk (in positieve of negatieve zin) dan heeft dit vooral gevolgen voor de inzet tijdens de curatieve fase. Wel kan het gevolgen hebben voor de lange termijnvisie. Mocht er dan ook bijgestuurd moeten gaan worden dan zal hier apart over geïnformeerd worden.

Aandachtspunten en aanbevelingen EPR 2022

Het Plan van Aanpak zal geactualiseerd worden op de volgende punten;

- Paragraaf communicatie (met name afhandelen meldingen) zal aangescherpt worden.
- Huis aan huis bericht m.b.t. Nematodenbestrijding zal aangepast worden i.v.m. zowel bestrijding in de avonduren als in de nacht
- Monitoren pilotlocaties 2020 en 2021 en nieuwe locaties 2022 toevoegen
- Inzet van verkeersregelaars op hoofdfietsroutes en bij schoolomgevingen zullen in de contracten en Plan van aanpak verwerkt worden.

Met het actualiseren van het Plan van Aanpak is het belangrijkste uitgangspunt dat de wijze van bestrijding uit 2020 in 2021 gecontinueerd wordt. Met dit uitgangspunt zijn ook de bestekken voor 2022 opgesteld.